

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA DUMBRAVEANU c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 20940/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

24 mai 2005

DEFINITIVĂ

24/08/2005

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Dumbraveanu c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), în Camera compusă din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

DI J. CASADEVALL,

DI G. BONELLO,

DI R. MARUSTE,

DI S. PAVLOVSKI,

DI L. GARLICKI,

DI J. BORREGO BORREGO, *judcători*,

și dl M. O'BOYLE, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 3 mai 2005 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 20940/03) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Alexandru Dumbraveanu („reclamant”), la 20 mai 2003.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl Aurel Băieșu, avocat din Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl Vitalie Pârlog.

3. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești din 8 noiembrie 2000 a constituit o încălcare a dreptului său la accesul la o instanță garantat de articolul 6 al Convenției și a dreptului său la protecția proprietății garantat de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 8 octombrie 2003, o Cameră din cadrul acelei Secțiuni a decis să comunice cererea Guvernului. În temeiul prevederilor articolului 29 § 3 al Convenției, ea a decis să examineze fondul cererii concomitent cu admisibilitatea ei.

5. La 1 noiembrie 2004, Curtea a schimbat componența Secțiunilor sale (articolul 25 § 1 al Regulamentului Curții). Această cauză a fost repartizată Secțiunii a Patra nou-constituită (articolul 52 § 1 al Regulamentului Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul, dl Alexandru Dumbraveanu, este cetățean al Republicii Moldova, care s-a născut în 1968 și locuiește în Chișinău.

7. Reclamantul este polițist. Conform Legii cu privire la poliție din 18 decembrie 1990, administrația locală este obligată să asigure polițiștii cu apartamente în decurs de un an de la angajarea în serviciu. La o dată nespecificată, reclamantul a depus o cerere oficială la Consiliul Municipal pentru un apartament. Consiliul Municipal a respins cererea, iar reclamantul a înaintat o acțiune civilă împotriva acestuia.

8. La 22 iunie 1998, Judecătoria sectorului Centru a hotărât în favoarea reclamantului și a indicat Consiliului Municipal să-l asigure cu un apartament.

9. La o dată nespecificată în 2000, reclamantul a depus o cerere la Judecătoria sectorului Centru, cerând schimbarea modului de executare a hotărârii din 22 iunie 1998. În special, el a cerut bani de la Consiliul Municipal în locul unui apartament.

10. La 8 septembrie 2000, Judecătoria sectorului Centru a decis să schimbe modul de executare a hotărârii din 22 iunie 1998 și a indicat Consiliului Municipal să plătească reclamantului 180,357 lei moldovenești (MDL) (echivalentul a 16,800 euro (EUR) la acea dată), valoarea de piață a apartamentului. Consiliul Municipal a depus recurs împotriva acestei încheieri.

11. La 8 noiembrie 2000, Tribunalul municipiului Chișinău a admis recursul și, printr-o hotărâre irevocabilă, a redus suma de la MDL 180,357 la MDL 111,240 (echivalentul a aproximativ EUR 10,500 la acea dată).

12. La cererea Consiliului Municipal, Procuratura Generală a depus recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, însă recursul a fost respins la 4 aprilie 2001.

13. Reclamantul a obținut un titlu executoriu pe care executorul judecătoresc nu l-a executat.

14. La o dată nespecificată, reclamantul a scris Ministerului Justiției, plângându-se de neexecutarea hotărârii. Printr-o scrisoare adresată Consiliului Municipal la 17 martie 2003, Ministerul Justiției l-a somat pe acesta din urmă să execute hotărârea judecătorească.

15. Hotărârea din 8 noiembrie 2000 a fost executată la 11 septembrie 2003.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

16. Dreptul intern pertinent a fost rezumat în hotărârea *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, § 31, ECHR 2004-....

ÎN DREPT

17. Reclamantul pretinde că dreptul său ca o instanță să hotărască asupra drepturilor sale cu caracter civil a fost încălcat ca urmare a neexecutării de către autorități a hotărârii din 8 noiembrie 2000 până la 11 septembrie 2003. El s-a bazat pe articolul 6 § 1 care, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil...”

18. De asemenea, el a declarat că din cauza neexecutării hotărârii în favoarea sa, el nu a putut beneficia de bunurile sale, astfel, dreptul său la protecția proprietății garantat de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenție a fost încălcat. Articolul 1 Protocolul nr. 1 prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. ADMISIBILITATEA PRETENȚIILOR

19. Guvernul a declarat că de la executarea hotărârii la 11 septembrie 2003 reclamantul și-a pierdut statutul de victimă.

20. Reclamantul a susținut că el și-a menținut statutul de victimă, deoarece Guvernul nu a recunoscut, expres sau în substanță, încălcarea drepturilor sale garantate de Convenție și nici nu a oferit o redresare pentru încălcările respective.

21. Curtea amintește că o decizie sau măsură favorabilă reclamantului nu este, în principiu, suficientă pentru a-l lipsi de statutul său de „victimă”, decât dacă autoritățile naționale au recunoscut, expres sau în substanță, violarea și au oferit o redresare pentru violarea Convenției (a se vedea *Amuur v. France*, hotărâre din 25 iunie 1996, *Reports of Judgments and Decisions* 1996-III, p. 846, § 36; *Dalban v. Romania*, hotărâre din 28 septembrie 1999, *Reports* 1999-VI, § 44).

22. În această cauză, Curtea notează că Guvernul nu a recunoscut și nici nu a oferit o redresare adecvată pentru violarea pretinsă. În aceste circumstanțe, Curtea consideră că reclamantul continuă să aibă statutul de „victimă” pentru a pretinde că neexecutarea hotărârii irevocabile din 8 noiembrie 2000 a încălcat drepturile sale în temeiul articolului 6 § 1 și al articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

23. Curtea consideră că pretențiile reclamantului în temeiul articolului 6 § 1 și articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție ridică întrebări de drept care sunt suficient de serioase, încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că nici un alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Curtea, prin urmare, declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

24. Reclamantul se plânge, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, de refuzul autorităților de a executa hotărârea Judecătorei sectorului Centru din 8 noiembrie 2000 până la 11 septembrie 2003.

25. Guvernul a declarat că, dată fiind executarea hotărârii la 11 septembrie 2003, nu a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției. Potrivit lui, hotărârea a fost executată într-un termen rezonabil.

26. Principiile generale care se aplică în cauzele de acest gen sunt prevăzute în hotărârea *Prodan v. Moldova* (citată mai sus, §§ 52-53).

27. Curtea notează că hotărârea Judecătorei sectorului Centru din 8 noiembrie 2000 a rămas neexecutată timp de mai mult de treizeci și patru de luni. Ea reamintește că a constatat o violare în cauze în care perioadele de neexecutare au fost mult mai scurte decât cea din această cauză (a se vedea, spre exemplu, *Pasteli and Others v. Moldova*, nr. 9898/02, 9863/02, 6255/02 și 10425/02, § 23, 15 iunie 2004; *Shmalko v. Ukraine*, nr. 60750/00, § 46, 20 iulie 2004). Prin urmare, ea nu poate fi de acord cu Guvernul că hotărârea din 8 noiembrie 2000 a fost executată într-un termen rezonabil.

28. Prin omisiunea timp de mai mulți ani de a lua măsurile necesare pentru a executa hotărârea judecătorească irevocabilă în această cauză, autoritățile moldovenești au privat prevederile articolului 6 § 1 al Convenției de toate efectele benefice.

29. Prin urmare, a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 1 PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

30. Reclamantul a susținut că neexecutarea de către autorități a hotărârii din 8 noiembrie 2000 a constituit o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

31. Guvernul a declarat că el nu a încălcat în nici un fel drepturile reclamantului garantate de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

32. Curtea reiterează că o „pretenție” poate constitui un „bun” în sensul articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție, dacă ea este suficient de certă pentru a fi executorie (a se vedea *Prodan*, § 59).

33. Curtea notează că reclamantul a avut o pretenție executorie care a rezultat din hotărârea din 8 noiembrie 2000. Prin urmare, rezultă că imposibilitatea reclamantului de a obține executarea hotărârii până la 11 septembrie 2003 a constituit o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale, așa cum este prevăzut în prima propoziție a primului paragraf al articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

34. Prin neexecutarea hotărârii irevocabile, autoritățile naționale l-au împiedicat pe reclamant să beneficieze de banii săi. Guvernul nu a prezentat nici o justificare pentru această ingerință, iar Curtea consideră că lipsa fondurilor nu poate justifica o astfel de omisiune (a se vedea *Prodan*, § 61).

35. Prin urmare, a existat o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

36. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înantelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă”.

A. Prejudiciul material

37. Reclamantul a pretins 40,430 dolari SUA (USD) cu titlu de prejudiciu material suferit ca rezultat al refuzului autorităților de a executa hotărârea din 8 noiembrie 2000. El a pretins că această sumă ar acoperi dobânda neobținută, calculată de el în baza ratei medii a dobânzii indicată de Banca Națională a Moldovei pentru perioada în cauză, pierderile suferite ca rezultat al creșterii prețurilor la apartamentele din Chișinău și cheltuielile suferite de el în căutarea spațiului locativ alternativ.

38. Guvernul a considerat excesivă suma pretinsă de reclamant și a contestat metodologia sa de calcul.

39. Curtea consideră că reclamantul trebuia să fi suferit un prejudiciu material ca rezultat al neexecutării hotărârii irevocabile din 8 noiembrie 2000 până la 11 septembrie 2003. Luând în considerație rata medie a dobânzii indicată de Banca Națională a Moldovei pentru perioada în cauză (a se vedea *Prodan*, citată mai sus, § 73 *in fine*) și circumstanțele cauzei aflată în examinare, Curtea acordă reclamantului suma totală de EUR 3,400 cu titlu de prejudiciu material.

B. Prejudiciul moral

40. Reclamantul a pretins USD 10,000 cu titlu de prejudiciu moral suferit ca rezultat al neexecutării hotărârii irevocabile în favoarea sa.

41. El a susținut că neexecutarea hotărârii irevocabile pentru o perioadă lungă de timp i-a cauzat stres și neliniște. De asemenea, ea a avut un impact negativ asupra vieții sale de familie. Soția sa a înaintat o acțiune de divorț împotriva sa, susținând *inter alia* că el nu era capabil să asigure necesitățile financiare ale familiei sale și să-i ofere condiții decente de viață. Reclamantul a prezentat o copie a acțiunii de divorț a fostei sale soții.

42. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă de reclamant. El a citat cauzele *Burdov v. Russia* (nr. 59498/00, ECHR 2002-III), *Slimane-Kaid v. France* (nr. 3) (nr. 45130/98, 6 aprilie 2004) și *Krzak v. Poland* (nr. 51515/99, 6 aprilie 2004), unde reclamantilor li s-au acordat EUR 3,000, EUR 8,000 și, respectiv, EUR 3,500 cu titlu de prejudiciu moral.

43. Curtea consideră că reclamantul trebuia să fi suferit un anumit stres și frustrare ca rezultat al executării întârziate a hotărârii din 8 noiembrie 2000 și al imposibilității de a folosi banii săi pentru o perioadă de aproximativ treizeci și patru de luni. Ea îi acordă EUR 1,360 cu titlu de prejudiciu moral.

C. Costuri și cheltuieli

44. Reclamantul a pretins, de asemenea, USD 500 cu titlu de costuri și cheltuieli făcute pentru reprezentarea în fața Curții. În sprijinul pretențiilor sale, reclamantul a prezentat copii ale două chitanțe care confirmă plata sumei sus-menționate.

45. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă, declarând că ea este excesivă și că reclamantul nu a dovedit cheltuielile de reprezentare pretinse.

46. Curtea reamintește că pentru ca costurile și cheltuielile să fie rambursate în temeiul articolului 41, trebuie stabilit faptul dacă ele au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime (a se vedea, de exemplu, *Amihalachioaie v. Moldova*, nr. 60115/00, § 47, ECHR 2004-...).

47. În această cauză, luând în considerație criteriile de mai sus, Curtea acordă reclamantului EUR 390 cu titlu de costuri și cheltuieli.

D. Dobânda

48. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște* că a existat o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 3,400 (trei mii patru sute euro) cu titlu de prejudiciu material, EUR 1,360 (o mie trei sute șaiszeci euro) cu titlu de prejudiciu moral și EUR 390 (trei sute nouăzeci euro) cu titlu de costuri și cheltuieli, care vor fi convertiți în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
5. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 24 mai 2005, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Michael O'BOYLE
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte